

Handreiking Eigenaarschap & risico's dataopslag

Van: Netwerk Examinering & Digitalisering

Datum: April 2022

Deze handreiking is tot stand gekomen op initiatief van de werkgroep 'Duiding wet- en regelgeving' van het Netwerk Examinering & Digitalisering (NED). Het doel van dit document is antwoord geven op veel gestelde vragen rondom eigenaarschap van digitale examendata en risico's van dataopslag. Daarnaast wordt verwezen naar relevante documenten en handreikingen voor verdiepende informatie. NED gaat via de werkgroepen Inkoop en Beveiliging verder aan de slag met concrete voorbeelden van hoe contractueel één en ander met examenleveranciers kan worden vastgelegd om aan wettelijke kaders rondom AVG en zorgplicht te voldoen. Hiervoor zullen voorbeeldteksten aangereikt worden.

Eigenaarschap algemeen

In het algemeen geldt met betrekking tot eigenaarschap van data dat er sprake is van drie beveiligingsniveaus, van hoog naar laag:

A. Je bent eigenaar van de data en je beschikt zelf over de data.

De data zijn van de school, de school heeft deze in eigen beheer.

B. Je bent eigenaar van de data en een andere partij beheert de data.

De data zijn van de school, een derde beheert deze. De school geniet een redelijke praktische bescherming, omdat de data altijd terug te vorderen zijn.

C. Je hebt contractueel afspraken gemaakt met een derde om jouw verantwoordelijkheden te borgen.

De data zijn niet van de school, de derde partij is eigenaar en beheerder van de data. Als deze derde de contractafspraken niet nakomt of failliet gaat kun je niet meer beschikken over de data of is er geen wederpartij meer om de data van te vorderen.

N.B. Daar waar in dit document gesproken wordt over contract(uele afspraken) of overeenkomst kan dit betrekking hebben op zowel de hoofdovereenkomst als de verwerkersovereenkomst. Normaliter is de verwerkersovereenkomst een onderdeel van de hoofdovereenkomst.

1. Wie is eigenaar van het vastgestelde exameninstrument, het gemaakte werk en de beoordeling?

De examenleverancier (maker) is eigenaar van het exameninstrument, tenzij de school contractueel eigenaarschap heeft bedongen. De school heeft normaal gesproken het gebruiksrecht van het instrument, waarbij de school het instrument mag gebruiken, beheren en archiveren. Het gemaakte werk bij digitale examens vloeit voort uit het gebruik van het instrument, bestaat uit vraagnummers en antwoorden en is gemaakt in opdracht van de school. De school is eigenaar en moet vanuit borgings-, inzage- en toezichtsperspectief kunnen beschikken over gemaakt werk. Als er auteursrecht van toepassing is op het gemaakte werk is de student echter eigenaar. Je mag als school dan het werk wel bewaren om te voldoen aan je wettelijke verplichtingen hieromtrent. Eigenaar van de beoordeling is degene die de beoordelingshandeling verricht. Is dit een docent of praktijkbeoordelaar in opdracht van de school, dan is de school eigenaar. Is dit de examenleverancier, bijvoorbeeld middels een geautomatiseerde beoordelingshandeling, dan is het verstandig als school in het inkoopcontract af te spreken dat de school eigenaar wordt van de beoordeling – en de data worden overgedragen - ten behoeve van de bewaarplicht¹.

2. Is wettelijk voorgeschreven waar (bij welke partij) instrument, werk & beoordeling moet worden opgeslagen?

Nee, dat is niet wettelijk voorgeschreven. De wet WEB zegt niets over eigenaarschap of locatie, wel is daar nadrukkelijk een zorgplicht voor vastgelegd. Om daaraan te kunnen voldoen moet je de beschikking hebben over de genoemde data.

3. Hoe is inzage door student en examencommissie geborgd bij opslag van examendata op een niet-school locatie?

De school heeft een resultaatverplichting bij het aanbieden van een feitelijke inzage. Het hoe is daarbij niet belangrijk. Of de inzage digitaal, fysiek, op afstand, op school, onbeheerd of beheerd gerealiseerd wordt, is aan de school. Ongeacht de opslaglocatie van data moet je als school richting je student de zorgplicht vanuit de WEB en inzageverplichting vanuit de AVG nakomen en borgen. Bij opslag op een niet-school locatie c.q. bij een derde, moeten hier dus contractuele afspraken over gemaakt worden².

4. Wat gebeurt er met de data als de relatie/de overeenkomst met de examenleverancier verbroken wordt?

---

¹ ² NED gaat via de werkgroepen Inkoop en Beveiliging verder aan de slag met concrete voorbeelden van hoe contractueel één en ander met examenleveranciers kan worden vastgelegd om aan wettelijke kaders rondom AVG en zorgplicht te voldoen. Hiervoor zullen voorbeeldteksten aangereikt worden.

Dan is de vraag: wie is er eigenaar van de data? Is de school dat, dan moeten de data ter beschikking worden gesteld van de school bij het verbreken van de relatie c.q. overeenkomst met de examenleverancier. Is de school dat niet, dan heb je die zekerheid niet. Het is dus zaak in de inkoopovereenkomst met de examenleverancier afspraken te maken over data-overdracht, of beter nog data-eigenaarschap door de school, in geval van verbreken van de werkrelatie.

5. Wat gebeurt er met de data als de examenleverancier failliet gaat?

Dan heb je, ongeacht de contractuele afspraken, geen partij meer die je als school kunt aanspreken op het leveren van de data. Dit pleit ervoor ten allen tijde examendata op door de school beheerde locaties te bewaren en beheren.

6. Waar ligt aansprakelijkheid bij hacks of datalekken? Bij verdwijnen gegevens?

In beginsel is de school verantwoordelijk vanuit haar zorgplicht met betrekking tot onderwijs- en examenvoorzieningen. Aansprakelijkheid ligt in principe bij degene die verantwoordelijk is voor het houden van de data, de school. Er kunnen echter ook andere partijen aansprakelijk zijn die in het proces fouten hebben gemaakt. Deze school kan op haar beurt dan deze partijen aanspreken. De veroorzaker vergoedt de schade van de getroffen ander.

7. Waar worden de resultaten van het digitaal examen opgeslagen en voor wie zijn de resultaten van het digitaal examen nog toegankelijk?

Dit bepaalt de school in de afspraken met de examenleverancier. Zie daarbij ook vraag 4 en 5. Vanuit de AVG moeten bijvoorbeeld de als persoonsgegevens beschouwde onderdelen van gemaakt werk inzichtelijk zijn voor studenten, vanuit de borgingsdoelinden dienen andere functionarissen, bijvoorbeeld examencommissieleden, toegang te hebben³.

8. Compliance: wie houdt toezicht op naleving van de wet- en regelgeving en gemaakte contractafspraken?

Met betrekking tot de zorgplicht ten aanzien van examinering en inzagerecht houdt de inspectie van het onderwijs toezicht. Met betrekking tot de contracten met examenleveranciers gaan de contractpartijen zelf over naleving van de afspraken. Binnenschools houdt de privacy officer de vinger aan de pols met betrekking tot naleving van de AVG. De autoriteit persoonsgegevens kan ingrijpen bij datalekken.

9. Zorg-, bewaar- en inzageplichten: Wat verandert er aan je beveiligingsplicht als daar persoonsgegevens op staan?

Uit de AVG volgen gradaties van bescherming van gegevens. Naarmate er meer en ook bijzondere gegevens vastgelegd worden, gelden er strengere voorschriften. De beveiliging kan gaan om bijv.:

---

³ NED gaat via de werkgroepen Inkoop en Beveiliging verder aan de slag met concrete voorbeelden van hoe contractueel één en ander met examenleveranciers kan worden vastgelegd om aan wettelijke kaders rondom AVG en zorgplicht te voldoen. Hiervoor zullen voorbeeldteksten aangereikt worden.

toegangbeheersing, beheer van toegangsrechten van gebruikers, gebruik van wachtwoorden. Dus hoe gevoeliger de persoonsgegevens, des te beter moeten deze worden beschermd.

De verwerkersverantwoordelijke (in casu de mbo school) dient passende technische en organisatorische maatregelen te nemen om persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking. Onder onrechtmatige vormen van verwerking vallen de aantasting van gegevens, onbevoegde kennisneming, wijziging, of verstrekking daarvan. Deze maatregelen garanderen, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten van de tenuitvoerlegging, een passend beveiligingsniveau gelet op de risico's die de verwerking en de aard van te beschermen gegevens met zich meebrengen. De beveiligingsverplichting strekt zich uit tot alle onderdelen van het proces van gegevensverwerking. In het IBP Framework (NBA toetsingskader) staan de eisen vermeld.

Voor meer informatie:

Document	Inhoud
IBP Framework (NBA toetsingskader)	Toetsingskaders informatiebeveiliging
FAQ DSP	Veel gestelde vragen rondom het documentaire structuurplan.
Handreiking inzage toets- en examenresultaten	Mogelijkheden en aandachtspunten voor mbo-instellingen voor het inrichten van inzage in gemaakt toets- en examenwerk door studenten.